

ТЕМА 9. УТВОРЕННЯ ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ. МОНГОЛЬСЬКА НАВАЛА НА УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ. ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКА ДЕРЖАВА ЗА ПРАВЛІННЯ КНЯЗЯ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО ТА ЙОГО НАСТУПНИКІВ

II. Тестові завдання з вибором однієї правильної відповіді

1. Позначте рік утворення Галицького князівства:

А 1141 р.; Б 1187 р.; В 1199 р.; Г 1205 р.

2. Позначте подію, що відбулася у 1349 році:

А утворення Галицької митрополії;
Б початок правління у Галицько-Волинській державі Юрія I Львовича;
В початок правління у Галицько-Волинській державі Юрія II Болеслава,
Г захоплення Галичини польським королем Казимиром III.

3. Позначте ім'я князя, що його літописець називає «самодержцем усієї Русі»:

А Ярослав Осмомисл; Б Роман Мстиславович;
В Данило Романович; Г Лев Данилович.

4. Позначте ім'я князя, який, як і Данило Галицький, прийняв королівський титул:

А Лев Данилович; Б Юрій I Львович;
В Володимир Василькович; Г Юрій II Болеслав.

5. Позначте, як називалися монгольські фінансові урядовці, які накладали і стягували податки, вели облік населення на підвладних їм територіях:

А тіуни; Б нойони; В баскаки; Г кагани.

6. Позначте назву продукту, що становив основу експорту Галицького князівства, а в окремих випадках визначав перебіг його політичного життя:

А сіль; Б хліб; В мед Г м'ясо.

7. Позначте історико-географічний об'єкт, де відбулася перша битва русько-половецького та монгольського військ:

А ріка Дон; Б місто Переяслав; В ріка Калка; Г місто Чернігів.

8. Позначте сучасну українську територію, котра увійшла до складу Галицько-Волинської держави у період правління князя Лева Даниловича:

А Бессарабія; Б Буковина; В Волинь; Г Закарпаття.

9. Позначте рік, коли відбулася подія, описана літописцем: "І була битва межі ними велика. Люди тим часом вибігли і на церкву, і на сплетіння церковне з пожитками своїми, од тягаря повалилися з ними стіни церковні, і так укріплення було взяте [татарськими] воями...":

А 1223 р. Б 1238 р. В 1240 р. Г 1242 р.

10. Позначте ім'я князя, що його описує автор "Слова о полку Ігоревім":

*"Високо сидиши ти
на своїм золотокованім престолі,
підперши гори угорські
своїми залізними полками,
заступивши королю дорогу,
зачинивши ворота на Дунаї...":*

А Володимир Володаревич; Б Ярослав Осмомисл;
В Ізяслав Мстиславович; Г Роман Мстиславович

III. Тестові завдання з вибором декількох правильних відповідей:

1. Позначте дати, що стосуються подій монгольської навали на українські землі: (3 відповіді)

А 1205 р.; Б 1213 р.; В 1223 р.; Г 1240 р.;
Д 1245 р.; Е 1253 р.

2. Позначте події історії Галицько-Волинської держави, що відбулися у період з 1264 по 1340 рр.: (3 відповіді)

А проголошення князем Галицько-Волинської держави Володислава Кормильчича;
Б включення Закарпаття до складу Галичини;
В перенесення столиці Галицько-Волинської держави до міста Холм
Г утворення Галицької митрополії;
Д отруєння Галицько-Волинського князя Юрія II Болеслава.

3. Позначте міста, що у різні часи були столицями Галицько-Волинської держави: (3 відповіді)

- А Перемишль; Б Галич; В Звенигород;
Г Холм; Д Львів.

4. Позначте факти із життя князя Данила Галицького: (6 відповідей)

- А залишився сиротою у дитячому віці;
Б був братом галицького князя Ярослава Осмомисла;
В переміг німецьких рицарів-хрестоносців під Дорогичином;
Г брав участь у битві русько-половецьких військ з монголами на ріці Калці;
Д керував обороною Києва проти військ хана Батия;
Е здійснив поїздку до Золотої орди;
Є отримав королівський титул;
Ж заснував Галицьку митрополію;
З переніс столицю Галицько-Волинської держави у місто Холм.

5. Позначте поняття і терміни, що стосуються періоду монгольського завоювання Русі: (3 відповіді)

- А самодержець; Б ярлик; В баскак;
Г "грецький вогонь"; Д золотоординське іго.

7. Позначте імена правителів Галицько-Волинської держави, які володіли королівським титулом: (2 відповіді)

- А Роман Мстиславович; Б Данило Романович; В Лев I Данилович;
Г Юрій I Львович; Д Андрій Юрійович; Е Лев II Юрійович.

8. Позначте території, що 1141 р. увійшли до складу Галицького князівства: (3 відповіді)

- А Звенигородська земля; Б Холмська земля; В Перемишльська земля;
Г Волинська земля; Д Тереховлянська земля.

9. Позначте писемні уривки, що стосуються князів Галицько-Волинської держави: (2 відповіді)

- А «Передвісниця християнської землі, вранішня зоря перед сонцем і зірниця перед світом»;
Б «Був він самодержцем усієї Руської землі, ... кидався був на поганих, як той лев, ... і переходив в землю їх, як той орел, а хоробрий був, як той тур, бо він ревно наслідував предка свого Мономаха...»;
В «Був же він князь доблесний і великими чеснотами був сповнений. За ним же Україна багато потужила...»;
Г «Високо сидиш ти на своїм золотокованім престолі, підперши гори угорські своїми залізними полками, заступивши королю дорогу, зачинивши ворота на Дунаї...»;
Д "Сей же король був князем, добрим, хоробрим і мудрим, який спорудив городи многі, і церкви поставив.., та братолюбством він світився був із братом своїм Васильком..."

10. Позначте імена двох князів, за правління яких у першій половині XIII ст. відбулося посилення Галицько-Волинської держави: (2 відповіді)

- А Роман; Б Ярослав; В Данило; Г Лев; Д Юрій.

IV. Тестові завдання на встановлення відповідностей

1. Установіть відповідності між датами та подіями:

А 1141р.;	1 коронування Данила Галицького у місті Дорогичин;
Б 1199 р.	2 утворення Галицько-Волинської держави;
В 1238 р.	3 поїздка Данила Галицького до Золотої Орди;
Г 1245 р.	4 об'єднання Звенигородської, Перемишльської, Тереховлянської земель у єдине князівство зі столицею у місті Галич;
	5 перемога Данила Галицького німецькими рицарями-хрестоносцями під містом Дорогичин

2. Установіть відповідності між датами відомих подій в історії Галицько-Волинської держави та особами, що з тими подіями пов'язані:

А 1199 р.	1 князь Роман Мстиславович;
Б. 1240 р.	2 князь Ярослав Осмомисл;
В 1303 р.	3 воєвода Дмитро;
Г 1340 р.	4 митрополит Нифонт;
	5 князь Юрій II Болеслав.

3. Установіть відповідності між літописними уривками та особами, що їх ці уривки стосуються:

- А. "Він був щедрим, милостивим і правосудним, через те безліч іноземців йому служило. Навчений був мов, багато книг читав, у церковному чині багато що виправляв, ... і навчаючи, зловір'я скореняв, а мудрості й правдивої віри навчав і вчити і спонукав..."; 1 Ярослав Осмомисл;
Б. "Був він самодержцем усієї Руської землі, ... кидався був на поганих, як той лев, ... і переходив в землю їх, як той орел, а хоробрий був, як той тур, бо він ревно наслідував предка свого Мономаха..."; 2 Роман Мстиславович;
В. "Сей же король був князем, добрим, хоробрим і мудрим, який спорудив городи многі, і церкви поставив..., та братолюбством він світився був із братом своїм Васильком..."; 3 Данило Романович;
Г. «Був кроткий, смиренний, незлобивий, справедливий, не загребуший, не лживий, злодійство ненавидів, а пиття не пив хмільного зроду. Приязнь, же він мав до всіх, а особливо ж до братів своїх...". 4 Лев Данилович;

5. Володимир Василькович

4. Встановити відповідності між датами та місцями подій, пов'язаних із тими датами:

- А 1205 р.; 1 ріка Калка;
Б 1223 р.; 2 Київ;
В 1253 р.; 3 місто Дорогичин;
Г 1097 р. 4 місто Завихвост;
5 місто Любеч.

5. Встановіть відповідності між термінами та їх визначеннями:

- А ярлик; 1 урочистий акт передання монарху королівських регалій;
Б коронування; 2 воїни, служилі люди, правляча верхівка у Київській Русі та Галицько-Волинській державі;
В бояри 3 давньоруський історичний твір, де всі події записувалися за роками, тобто у хронологічній послідовності;
Г літопис 4 важкий гніт, встановлений монгольськими завойовниками на підкорених ними територіях;
5 документ, що його видавали монгольські хани руським князям на право управління територіями.

8. Установіть відповідності між іменами галицько-волинських князів та подіями що з ними пов'язані:

- А Володимирко Володаревич; 1 об'єднання Галицького й Волинського князівств;
Б Роман Мстиславович; 2 об'єднання Тербовлянщини Перемишльщини й Звенигородщини у межах Галицького князівства;
В Данило Романович; 3 перенесення столиці Галицько-Волинської держави у місто Холм;
Г Лев І Данилович. 4 скликання з'їзду князів у місто Любеч;
5 перенесення столиці Галицько-Волинської держави до Львова

10. Установіть відповідності між подіями та територіями, де вони відбувались:

- А проголошення галицько-волинським князем Володислава Кормильчича; 1 місто Галич;
Б коронування Данила Галицького; 2 місто Дорогичин;
В спорудження храму Івана Золотоуста; 3 місто Львів;
Г поразка русько-половецьких військ у битві з монголами. 4 місто Холм;
5 ріка Калка.

V. Тестові завдання на встановлення правильної хронологічної або логічної послідовності
2. Розташуйте імена князів Галицько-Волинської держави відповідно до часу їх правління:

- А Роман Мстиславович;
- Б Юрій II Болеслав;
- В Лев I;
- Г Юрій I;
- Д Данило Романович;
- Е Андрій і Лев II.

3. Розташуйте літописні уривки, що стосуються історії Київської Русі та Галицько-Волинської держави, у хронологічній послідовності:

- А «Високо сидиш ти на своїм золотокованім престолі, підперши гори угорські своїми залізними полками, заступивши королю дорогу, зачинивши ворота на Дунаї...»;
- Б «Сього ти цілував... Спершу, коли взяв ти у мене зір очей моїх, а нині осе хочеш ти душу відняти мою. Тож хай межі нами буде хрест сей чесний...»;
- В «І була рада всіх князів у городі Києві, і порадилися вони так: "Лучче б нам зустріти їх на чужій землі, аніж на своїй...»;
- Г «О, лихіша лиха честь татарська! Данило Романович, що був князем великим..., володів Руською землею, Києвом, Володимиром і Галичем..., нині сидить на колінах і холопом себе називає...»;
- Д «Дмитра ж вивезли до Батия, пораненого, але вони не били його через мужність його».

6. Розташуйте руські міста у послідовності їх захоплення монгольськими військ:

- А Чернігів;
- Б Переяслав;
- В Володимир;
- Г Київ;
- Д Галич.

7. Розташуйте історизми, що стосуються історії Київської Русі та Галицько-Волинської держави, у хронологічній послідовності:

- А коронування;
- Б золотоординське іго;
- В роздробленість;
- Г покликання варягів;
- Д міждинастичні зв'язки.

9. Розташуйте літописні уривки, що стосуються історії Київської Русі та Галицько-Волинської держави, у хронологічній послідовності:

- А "Передвісниця християнської землі, вранішня зоря перед сонцем і зірниця перед світом";
- Б "Був він самодержцем усієї Руської землі, ... кидався був на поганих, як той лев, ... і переходив в землю їх, як той орел, а хоробрий був, як той тур, бо він ревню наслідував предка свого Мономаха;
- В "Високо сидиш ти на своїм золотокованім престолі, підперши гори угорські своїми залізними полками, заступивши королю дорогу, зачинивши ворота на Дунаї...»;
- Г "Сей же король був князем, добрим, хоробрим і мудрим, який спорудив городи многі, і церкви поставив..., та братолюбством він світився був із братом своїм Васильком..."